

vanskeligt i det, naar Landbrugsraadets samtlige Medlemmer var enige i deres Indstilling om et Spørgsmaal. Dette tog det ærede Medlem fra Lejre de to Medlemmer af Raadet, nemlig Husmandsforeningernes Repræsentanter, meget ilde op, og det er paahørt af en bestemt Mand, at han, efter at vi saadan var enedes om en Sag, overfusede det ene af disse to Medlemmer og lod ham vide, at hvis det skulde blive ved med at gaa saadan, skulde han sørge for, at Landbrugsraadet blev to Mand færre. Og der skete da ogsaa det, at kort Tid efter at man havde anket over, at der ikke var sat Maksimalpris paa Mel, meldte de to Repræsentanter for Husmandsforeningerne sig fra, gik ud af Raadet, saadan som vi nu er gaaet ud af det staaende Landbrugsudvalg. De traadte altsaa ud, men der er den Forskel paa vor og paa deres Udtræden, at vi har givet en Begrundelse for vor Udtræden, men man har aldrig faaet nogen saglig Begrundelse af, at de to Medlemmer gik ud. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det ikke skete helt frivilligt, men under et vist Pres. Derefter ophævede Indenrigsministeren Landbrugsraadet i Februar 1916; det havde altsaa kun levet fra August 1915 til Februar 1916.

Det ærede Medlem fra Lejre var ikke med i Landbrugsraadet, og derfor kunde han ikke der hindre, at Landbruget blev enigt. Men i det staaende Landbrugsudvalg, som siden blev oprettet, kom det ærede Medlem med, udnævnt af Indenrigsministeren, og der er det fuldkomne lykkedes ham at hindre Enighed.

Landbruget var saaledes uden ansvarlig Repræsentation i den følgende Tid, men saa kom Undervandskrigen i 1917, og Forholdene blev igen mere vanskelige. Man optog saa i Indenrigsministeriet disse Møder af tilfældigt sammenkaldte Folk, som man syntes om af en eller anden Grund; de blev indkaldt til Møde i Indenrigsministeriet og skulde saa forestille at repræsentere Landbruget. De kom sammen uden at ane noget som helst om, hvad det drejede sig om, og hvad de skulde tage Stilling til, en sagde eet og en anden et andet, og saa var Landbruget hørt, og den højtærede Indenrigsminister kunde saa dejligt bagefter gøre, hvad han vilde. Og det var de aller vigtigste Sager vedrørende Landbruget. Jeg maa tilføje, som der staar i Referaterne, at den højtærede Landbrugsminister overværede Forhandlingerne. Ved et saadant Møde i Indenrigsministeriet, jeg tror, det var den 23.

Januar 1917, var Folketingsmand J. C. Christensen til Stede, og han raadede Regeringen til under disse Forhold og disse vanskelige Tider mere at gaa til Rigsdagen med de Sager i Stedet for at bruge Loven af 7. August. Det var ved den Lejlighed, at den meget ærede Udenrigsminister ubehersket for op og sagde: Rigsdagen er et uhandelig Apparatur, dette Krav viser Mistillid til Regeringen — jeg skal ikke referere videre. Endvidere udtalte det ærede Medlem fra Ringkøbing, at Regeringen skulde lade Landbrugsorganisationerne selv vælge en Repræsentation, der havde Mandat til at forhandle, i Stedet for at sammenkalde disse tilfældige Mennesker, som mødte uden noget Mandat, og hvorefter den ene sagde eet og den anden noget andet.

Dette gav Stødet til Oprettelse af det staaende Landbrugsudvalg, og den 14. Februar 1917 meddelte Landboforeningerne, at de har valgt Repræsentanter til Udvalget, idet man paa Mødet forud havde protesteret mod dets Sættelse. Man havde nemlig krævet, at dette staaende Landbrugsudvalg skulde have en lignende Sættelse som det afdøde og ophævede Landbrugsraad, nemlig med Repræsentation ogsaa for Andelsudvalget og det kongelige Landhusholdningsselskab. I dette Udvalg gik det hele ret formløst til, det blev vist ikke konstitueret før August 1917. Under Kornlovforhandlingen i Marts 1918 var der ogsaa Tale om Flæsk og Smør, og den 12. Marts 1918 afgav det staaende Landbrugsudvalg en Indstilling, som den højtærede Formand maaske tillader mig at oplæse: „Det blev fra de af De samvirkende danske Landboforeninger valgte Repræsentanter samt af Folketingsmand Jensen-Kleis foreslaaet, at Repræsentanter for Smørekseksportudvalget og Udvalget for de eksportberettigede Svinelagterier skulde tiltræde Landbrugsudvalget for at tilføre dette mere Sagkundskab, hvilken man efter Erfaringen i indværende Aar mente at have savnet. Fra Husmandsforeningernes Side modsatte man sig bestemt en Ændring af Landbrugsudvalgets Sættelse. Da der saaledes ikke kunde opnaas Enighed, forbeholdt Landboforeningernes Repræsentanter sig deres Stilling, dersom Kornloven vedtoges, uden at der sker en Ændring af Administrationsbestemmelserne“. Allerede paa dette Tidspunkt har altsaa Landboforeningernes Medlemmer taget deres Forbehold overfor Landbrugsudvalgets Sættelse, men denne Indstilling fra det